

4. DRUŽBENA GEOGRAFIJA (demogeografija, geog. naselij, ekonomska geog., politična geog.)

razporeditev prebivalstva:

- aritmetična gostota (št. prebivalcev/km²)
- dejanska gostota

najgosteje poseljene države: Indija, Bangladeš, Velika Britanija, ...

najgosteje poseljena območja: zahod Bengalskega zaliva, severna Španija, severozahod Francije, južno kitajsko hribovje, Himalaja

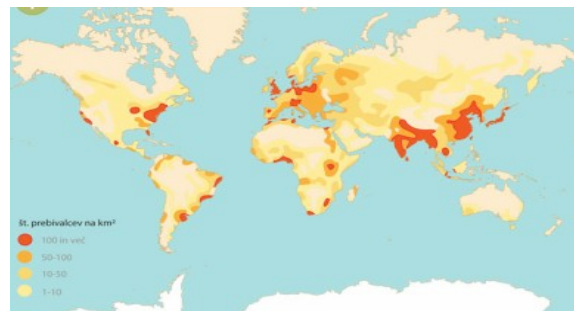
aritmetična gostota v Sloveniji: 100 prebivalcev/km²

najgosteje poseljeno v Sloveniji: Ljubljanska kotlina

najredkeje poseljeno v Sloveniji: Alpe, Dinaridi

najgosteje poseljeno → 200 km pas ob obali

najredkeje poseljeno → puščave, gorstva, mrzla območja

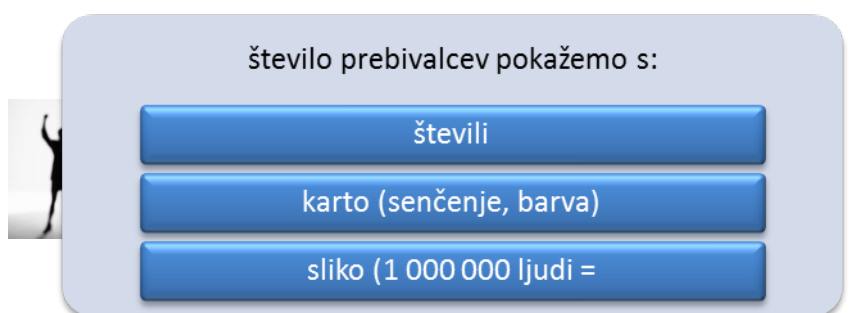
VPLIV NA RAZPOREDITEV:

naravni dejavniki

- **podnebje**
- **relief**

družbeni dejavniki

- **število delovnih mest**
- **politična moč**
- **prometna infrastruktura**

MIGRACIJE

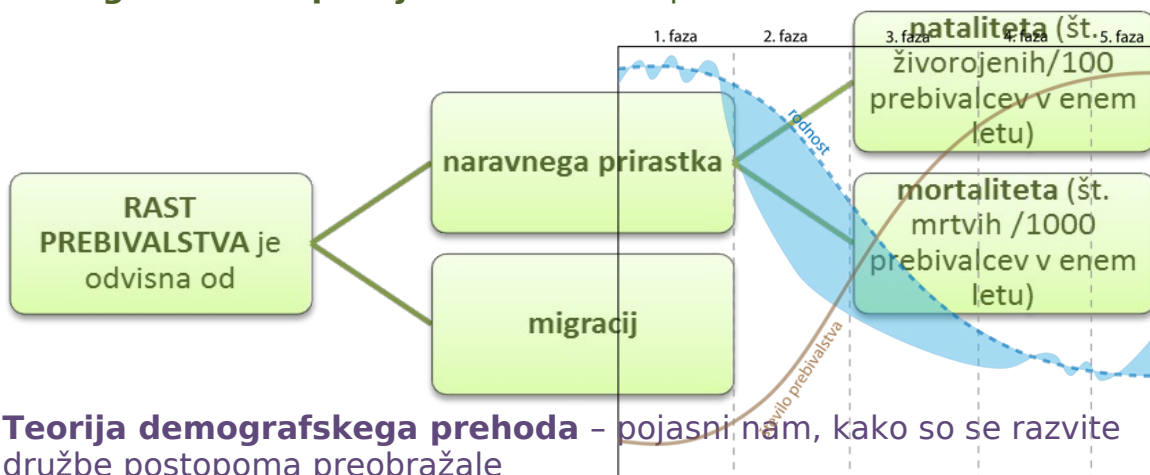
- **prostorska mobilnost prebivalstva** → sposobnost prebivalstva, da zamenjajo stalno bivališče
- Imigracija - priseljevanje
- Emigracija - odseljevanje
- največ priseljevanja v dobro razvita mesta
- dejavniki privlačenja:
  - o višji osebni dohodek,

- o dvig standarda,
- o promocija,
- o zaposlitev,
- o izobraževanje.
- dejavniki odbijanja:
  - o brezposelnost,
  - o nizek osebni dohodek,
  - o diskriminacija,
  - o politično preganjanje,
  - o naravne katastrofe, ...
- Vzroki:
  - o gospodarski,
  - o negospodarski,
  - o verski / politični.
- beg možganov (odseljevanje nadarjenih, bolj izobraženih)
- beg z dežele (odseljevanje iz države)
- politični pribežniki/azilanti prosijo za **azil**
- **glede na prostor poznamo:**
  - o **notranje** (iz kraja v kraj)
  - o **zunanje** (med državami)
- **glede na čas:**
  - o **začasne** (zdomci)
  - o **sezonske** (delo – npr. iz Bosne, Romunije v Slovenijo)
  - o **dnevna migracija** (šola, služba)
  - o **izseljenci** (stalno)
- **vrste:**
  - o **prostovoljne**
  - o **prisilne** (versko, rasno preganjanje, begunci)

3 vrste demografskih območij:

- obmo. zgostitve prebivalstva
- območje depopulacije prebivalstva
- območje stagnacije prebivalstva

demografska eksplozija: velik naravni prirastek

Teorija demografskega prehoda – pojasni nam, kako so se razvite družbe postopoma preobražale

1. **faza** - visoka rodnost in visoka umrljivost → nizek prirast
  2. **faza** - visoka rodnost, vse manjša umrljivost → visok naravni prirast
  3. **faza** - nižja rodnost, smrtnost stagnira → zmeren naravni prirast
  4. **faza** - nizka rodnost, nizka umrljivost → majhen prirast
- faza izumiranja** → nizka rodnost, visoka umrljivost → negativen prirast

PRONATALITETNA DRŽAVA (spodbuja rodnost)

ANTINATALITETNA DRŽAVA (zavira rodnost → Kitajska)

FERTILNOST - število žensk v rodni dobi (15-45 let)

SESTAVA PREBIVALSTVA

• BIOLOŠKA SESTAVA

<p style="text-align: center;">RASNA</p> <p>MESTICI (belci + indijanci)</p> <p>ZAMBI (črnci + indijanci)</p> <p>MULATI (belci + črnci)</p>	<p style="text-align: center;">STAROSTNA</p> <p>0-15 ~ mlado</p> <p>15-65 ~ zrelo</p> <p>65 - ~ staro</p>	<p style="text-align: center;">SPOLNA</p> <p>razmerje med št. moških in žensk</p>
---	--	--

• DRUŽBENA SESTAVA

ekonomska	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivno prebivalstvo ▪ neaktivno prebivalstvo
dejavnostna (sektorji)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ primarni (ribolov, kmetijstvo) ▪ sekundarni (industrija, rudarstvo, gradbeništvo) ▪ terciarni (bančništvo, gostinstvo) ▪ kvartarni (iz proračuna ~ šolstvo, uprava)
verska	<ul style="list-style-type: none"> ▪ krščanstvo <ul style="list-style-type: none"> o katoliška (SLO, ITAL) o protestantska (NEM, ŠVE) o pravoslavna (SRB, RUS) ▪ islam <ul style="list-style-type: none"> o suniti o šiiti (IRAN) ▪ hinduizem (INDIJA) ▪ budizem ▪ druga verstva ▪ ateizem
po šolski izobrazbi	